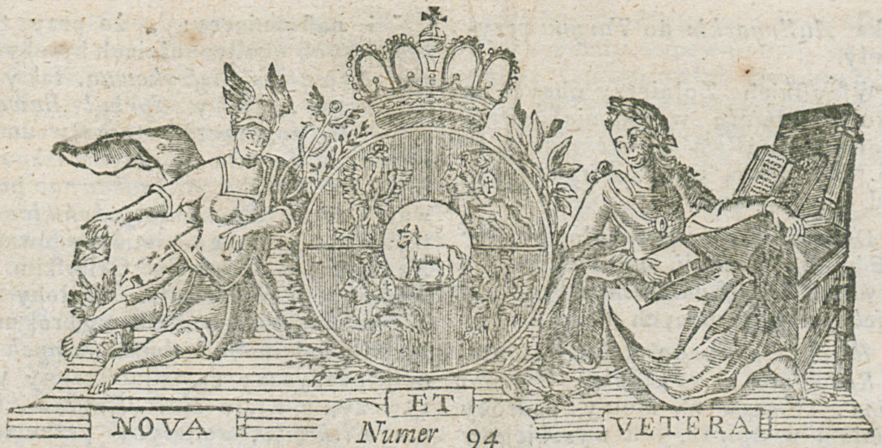

Numer 94

GAZETA WARSZAWSKA

W SOBOTĘ DNIA 24. LISTOPADA ROKU 1792.

Z Warszawy dnia 24. Listopada. Zawziętość Zbuntowaney *Francyi* przeciwko Władzy Królewskiey, coraz barziey górę bierze, y nawet Swiętym rzeczom nieprzebacza, które iakąkolwiek miały Relacyą do teyże Królewskiey Dostoyności. Piszą albowiem z *Strażburga*, że tam na *Klubie Jakobinow*, nieiaki Alexander *Beauharnois* czytał publicznie Proiekt (a to z wielkim ukontentowaniem y Applauzem słuchany) ażeby Sławna owa *Swięta Ampułka*, w Mieście *Rheims* konserwowana, z którey Królów *Francuskich* namaszczano, była do *Paryża* przywieziona, y żeby tamże, w obecności *Narodowego Ziazdu*, na *Ołtarzu Wolności Francuskiey* została haniebnie spalona. Gdyby owe *Woltera, Russa &c.* bezbożne y buntownicze Pisma, na początku samym zaraz były we *Francyi* palone y niszczone, nie przyszłoby nigdy do szkaradnych zamysłów palenia tey *Swiętey Ampułki*; a gdyby ieszcze y samych owych bezecnych Pism Autorów osadzono zaraz y odłączono od Swiata, niebyłby teraz tak srogo zgorszony Swiat Cały, patrząc na osadzonego w Więzieniu *Monarchę Francuskiego*, a to ieszcze od swych wiadomo iakiey Klassy y iakiego Extraktu poddanych. Na Ołtarz naprzód we *Francyi* bito, a Tron (prawdę mówiąc) milczał, niepomnac na to, że Ołtarz y Tron na iednymże stoią gruncie; iak tylko Bezbożność obaliła Ołtarz, nie dziw że y Tron walić się musi. Godzi się nie raz ponawiać do Panuiących tę Pisma S. przestrogę: *Et nunc Reges intelligite!*

Z Włoch dnia 23. Paździer: Już

Woyſka *Auſtryackie* do *Turynu* przyciągnęły.

Wſzyſtkich Zołnierzy obcych z Zamku *S. Anioła* w *Rzymie* poſłano do Portów *Państwa Kościelnego* na obronę. Wyſtawuią tamże Korpus Woyſka od 1,000. Zołnierzy.

Do *Civitavechia* przybyło 160,000. *Szkudów* z *Hiſzpanii*, na Penſye dla *Ex - Jezuitów Hiſzpańſkich* w *Państwie Kościelnym* nayduiących ſię.

Wypis z pewnego Liſtu od brzegów Renu dnia 31. *Październ:* Generał *Custine*, którego na moiey podróży widziałem w *Spirze*, ieſt wysokiego y przyſtoynego wzroſtu. Powierzchowna iego poſtać, ma w ſobie coś ſurowſzego, y mniey gibkiego, iak w innych *Francuſkich* Officerach. Ociec iego, był to ów Marſzałek *Custine*, który w bitwie pod *Kossbach* raniony, w niewolą wzięty, y do *Lipſka* na kuracyą zawieziony zoſtał. W *Lipſku* odwiedził go Król *Pruſki Fryderyk II.* w Liſtopadzie Roku 1757. y mówiąc w ſpoſób uymuiący właściwy iemu, o zaſzczytach Narodu *Francuſkiego*, oświadczył ſwóy ſzacunek ku temuż Narodowi w powſzechności, y ku Marſzałkowi *Custine* w ſzczególności. Na co Marszałek chory podnioſł ſię w łożku, y pełen zadziwienia y uczucia, rzekł: *Nayiaśnieyszy Panie! Waſza Królewſka Mość wpuszczasz oliwę w rany moie.* Teraźnieyszy Generał *Custine* ſłużył podówczas pod Kommendą Oyca iak Porucznik, y na całey Woynie Siedmioletniey naydował ſię, potym długo woiażował; przez czas nieiaki bawił ſię w *Peterzburgu* y w *Wiedniu*, y zaraz po śmierci *Fryderyka II.* do *Berlina* przybywſzy, tam przez nieiaki czas zabawiał ſię.

Z Monachium dnia 31. *Paźdz:* Na *Pro Memoria* Poselſtwa Ceſarſkiego, dano pod dniem 20. tego Mieſiąca Odpowiedz od tuteyszeco *Miniſterium* treści naſtępuiączy: „ że przy teraźnieyszych okolicznościach byłoby rzeczą równie iak *nieſzykowną*, tak y *niebeśpieczną*, gdyby *Cyrkuł Bawarſki* chciał ſię zapuszczać teraz w umowę ku uſkutecznieniu dzielnych iakowych kroków. Byłoby *nieszykowną*, ponieważ Obrady *Seymu Ratyzbońſkiego* ieſzcze nic pewnego nieudecydowały o Nadwornym Dekrecie Ceſarſkim pod dniem 1. Października. Byłoby *niebeśpieczną*, ponieważ takowy krok mogłby być od innych *Imperyalnych Stanów* poczytany za iednoſtronny y porywczy, a Kraie *Nad - Renſkie* Xiążęcia *Elektora*, zoſtałyby przez to na Naiazdy *Francuzów* narażone &c.

Z Saxonii dnia 4. *Liſtop:* Wieść, iakoby Xiężę *Elektor Saſki* 15,000. Woyſka chciał poſłać do Skombinowaney Armii przeciwko *Francuzom*, bez fundamentu rozgłoszono. Ale to ieſt niezawodna, że poſzle kilka Reymentów z Artyleryą pod Kommendą Generał - Leytnanta *de Langenau*, do *Langenſalza* y tameczney okolicy, dla zaſłonienia owych granic przy okolicznościach teraźnieyſzych przeciwko wszelkim Jnkursyom y napaściom.

Od Rzeki Weſer d. 28. *Pazdzier:* Na zaſzłą Rekwizycyą, ściągnie do gromady 12,000. Woyſka *Hannowerſkiego*, dla zabeśpieczenia przez to *Brunświckich* Kraiow *Elektorſkich* od napaści *Francuzów*. Oſtrożność ta ieſt potrzebna, częścią że *Francuſki* Generał *Custine* maſzerować chce do *Kassel*, a tak muſiałby nad ſamą granicą naszą ciągnąć; częścią też że poiedyncze teraz ſnuią ſię Bandy *Francuſkich Emigrantow*, które od czasu rozpuszczenia ich z *Armii Skombinowaney*, dla opędzenia głodu, udaią ſię za Wydziały do Armii Gene: *Custine*, y po Wioſkach Kontrybucye wybieraią. Błąkaiący ſię ci *Francuscy Emigranci*, przez *Heidelberg* doſzli aż do Kraiu *Kaſſelſkiego*; ztąd to urosła ta pogło-

ſka, y rozeſzła ſię do ſamego Miaſta *Kaſsel*, iakoby Forpoczty Armii Generała *Custine* iuż iuż Marſzem zbliżaią ſię, y przeto zaczęto iuż z przezorności pakować rzeczy droższe, dla ucieczki z niemi w Kray dalſzy. Zdrożnościom takim wyrządzanym dotąd przez *Emigrantów* (ktòrzy dawniey pod Kokardą białą, teraz z biedy pod Kokardą Narodową nie ieden dali powòd do żalenia ſię na ſiebie) Kordon z *Hannowerſkiego* Woyſka w tuteyſzych okolicach rozciągnięty, ſkutecznie zabiegać nadal bez wątpienia niezaniedba.

Z Frankfurtu nad Menem d. 7. Listopada. Widząc nasz Magiſtrat, że *Francuſki* Generał *Custine*, ku Exakcyi żądanych Kontrybucyi, ſurowych zażywa krokòw; zważaiąc oraz, że owi Kupcy w liczbie 7. w Zakładzie zabrani, przez tak długie od intereſſòw ſwych Handlowych oddalenie ſię, niemało na tychże ſwoich intereſſach ſzkodować muſzą; szczyrze około zebrania Kontrybucyi krzątać ſię zaczął, ieden Millon *Złotych Niemieckich* w gotowych pieniądzach zapłacił, doſtateczną poſtawił Kaucyą za drugi Million *Złotych*, y poſłał uroczyſtą Deputacyą do Generała *Custine*, proſząc go, ażeby ſiedmiu owych Kupcòw w Zakład wziętych (ktòrzy w prawdzie tu w *Frankfurcie* byli zoſtawieni, ale pod nayściśleyſzym dozorem Generała *Neuwingera* trzymani) na wolność wypuſzczono. Generał *Custine* prozbę Magiſtratu barzo łaſkawie przyiął, kazał niezwłòcznie zaraz napisać Dekret Uwolnienia Zakładnikòw, y obiecał nawet, że ſię ſam przy *Zieździe Narodowym* przyczyni o to, ażeby Magiſtratowi drugi Million *Złotych* ieſzcze zaległy, całkiem upuszczono.

Z Trewiru dnia 1. Listop: Wczora Kròl Jmć *Pruſki* y Xiążę *Brunświcki* przyiechawſzy tu, wyſiedli przed Domem Hrabiego *de Waldersdorf*. Rozmaite oſoby dyſtyngwowane ſudały ſię zaraz tam dla uczynienia ſwey attencyi, y otrzymały zapewnienie, że rzeczy poydą lepiey, aniżeli ſię obawiano.

Jutro znowu trzy Bataliony *Pruſakòw* pomaſzeruią do *Koblenz*, dokąd Kròl Jmć *Pruſki* za tydzień ieſt ſpodziewany.

Z Bruxelli dnia 4. Listop: Głòwna Kwatera Armii Xiążęcia *Saſko-Cieſzyńſkiego* z *Tournay* od dnia 30. Października zoſtała przenieſiona do *Mons*, gdzie Hrabia *de Clairfait*, ktòrego Armia przez *Namur* także dąży w tamtą ſtronę, iuż przyiechał. Przez to Kwatery Głowney położenie, ſnadniey będzie można utrzymywać kommunikacyą prędſzą ku wſzyſtkim okolicom.

Arcy-Xiężna Gubernatorka Generalna, kazała Armii Hrabiego *de Clairfait* za odbyte forſowane marsze dla rychleyszego przyciągnienia ku ſwemu przeznaczeniu, zapłacić 3dniowy Zołd w podarunku.

Armia Generała Artyleryi Hrabiego *de Clairfait* całkiem teraz iuż przybyła do *Hannonii*, y złączenie iey z Armią Xiążęcia *Cieſzyńſkiego*, iuż do ſkutku przyſzło. Generałowie naſi żadnych nie uchybiaią tamowania Napaści Nieprzyiacioł śrzodkòw, y wszelkiemi ſiłami ſtaraią ſię, dzielnie przeszkadzać Nieprzyiacielſkim zamachom przeciwko Kraiowi naszemu uknowanym. Wiele gościńcòw, y ſypanych grobel, ktòre prowadziły do *Francyi*, umyślnie zburzono, y Moſt w *Treſſin* przy *Tournay* właśnie teraz rozebrano, dla zatrudnienia transportòw cięższey *Francuſkiey* Artyleryi. Z drugiey ſtrony cała *Flandrya* ieſt Woyſkiem osadzona. W Miaſtach *Ypres* y *Menin* liczne ſtoią Garnizony, y od przyciągnienia Armii *Clairfaita*, granice nasze od *Ostendy* do *Namur* Woyſkiem do 50,000 Zołnierzy *Austryackich* wynoszącym, ſą zaſłonione. Armia Xiążęcia *de Hohenlohe*, zaſłania

rozciągłość Kraiu od *Namur* do *Luxemburga*.

Właśnie teraz dowiaduiemy się, że część Mieszkańców Miasta *Ypres*, lękaiąc się napaści Nieprzyiacielskiey z naylepszym maiątkiem swoim, cosnęłasię do Kraiu głębiey. Są pozory, że *Francuzi* przeciwko tamtey stronie wyprawę uczynić zamierzaią.

Z Moguncyi dnia 30. *Paździer*: Generał *Custine* wczora wydał Proklamacyą do wszystkich Zołnierzy obcych, zaręczaiąc tym, którży zaciągnąć się zechcą pod *Francuską Chorągiew Wolności*, codzienny Zołd po 15. *Kraycarow*, dobre iedzenie y picie, obeyście się ludzkości pełne, y dożywotniey pensyi 45, *Złotych Niemiec*: na Rok

Od Niższego Renu dnia 3. *Listop*: Z *Moguncyi* donoszą, że kosztownieysze sprzęty Kościołów tamecznych, przed poddaniem się Miasta, przewieziono wcześnie do *Dusseldorf*, y że *Francuska Regencya* w *Moguncyi*, rekwizycyą czyniła o oddanie owych kosztowności nazad do *Moguncyi*. Odpowiedz na to iesZcze nieprzybyła. Z Katedralnego Kościoła *Kolońskiego*, Złoto, Srebro, y Kleynoty, Statkami przewieziono do *Nuys*. Do tego więc przyszedł oświecony y całą *Europę* niegdy oświecaiący Narod *Francuski*, że przed nim uciekać dziś trzeba iak przed dzikiemi owemi *Gottami* y *Wandalami*.

Z Leodyum dnia 28. *Paździer*: Hrabia *d'Artois* zawczora tu przybył, y Kolumna iedna Woyska z *Francuskich Emigrantow*, w Kraiu naszym po Zimowych Kwaterach będzie rozłożona. Rzeczony Hrabia *d'Artois*, tegoż samego dnia, którego do nas przybył, poiechał do Brata swego *Monsieur* do *Neufville*, dokąd y Marszałek *de Castries* udał się.

Z Leodyum dnia 30. *Październ*: Dziś Reyment Huzarów *Prince de Saxe*, wmaszerował do Miasta tuteyszego, gdzie przez *Zimę* ma zabawić; przyciągnął także Batalion Zołnierzy zwanych *Gens d'Armes*. *Hrabia Prowancyi* y *Hrabia Artezyi* nayduie się dziś w *Val de St: Lambert*, y maią przy sobie Straż od Wydziału Huzarów.

Z *Hagi d*. 6. *Listop*: Dwor *Wiedeński* rozpisał do wszystkich Xiążąt *Włoskich* Listy Okolne, zachęcaiąc ich do kwapieniasię na pomoc Królowi *Sardyńskiemu*, y do opierania się temu, ażeby *Francuzi*, ktòrzy niebeśpiecznieysi są przez Bezbożne y Buntownicze Nauki swoie, aniżeli przez swoie Woyska, daley się we *Włoszech* rozpościerać mieli.

Z *Peterzburga* donoszą, że Xiąże *Repnin*, znakomitą Gubernią *Inflant* otrzymał, y w *Rydze* rezydować będzie. Kameriunkier Xiąże Alexy *Galliczyn*, przeprowadzi Xiężniczki *Badeńskie* z *Rygi* do *Peterzburga*.

Z Frankfurtu dnia 3. *Listop*: Gazeta *Moguncka* (zowiąca się teraz Gazeta *Moguncka Narodowa*) twierdzi, że na dniu 31. Pazdziernika 45,000. Zołnierzy z Armii Generała *Custine* rozłożyło się po Kwaterach w *Moguncyi* y okolicy. Generał *Custine* kazał przez Publiczną Aukcyą przedawać 150. Oxeftów Wina na Zamku *Johannesberg*, który Zamek należy do Biskupa *Fuldy*. Aukcya ta na dniu 5. Listopada ma nastąpić.

Chodzi wieść, że w *Biponcie* Kongres ma być odprawiony.

Papież postanowił dać Sukkurs Dworowi *Sardyńskiemu*.

Z Kassel dnia 28. *Paździer*: W tuteyszey Gazecie czytamy co następuie: „ Na mieyscu Xiążęcia *Brunświckiego*, który powraca do swoich Kraiów, Generał *de Kalkreuth* otrzymał Kommendę. „

Numer 94.

SUPLEMENT DO GAZETY WARSZAWSKIEY

W SOBOTĘ DNIA 24. LISTOPADA R. 1792.

Z Warszawy dnia 24. Listop: Dnia 16. tego Miesiąca, *Konfederacya Generalna Oboyga Narodow*, wydała *Uniwersał*, zawieraiący Przedłużenie Czasu Dwumiesięcznego do czynienia Recessu od zeszłego *Seymu Rewolucyinego*; tudzież wykonanie Przysiąg przez Woyskowych, od których ieszcze wykonaną niebyła.

Konfederacya Generalna Wolnych Oboyga Złączonych Narodów. Szczęśliwość iedynie Współziomków, w przywróceniu Rzpltey *Seymem Rewolucyinym* w Monarchią przeistoczoney, maiąca w widoku prac swoich, że chęć iedności y zgody Braterskiey Naszemi kierowała umysły; to w całym przeciągu Dzieła naszego iawnie całey *Polszcze* okazaliśmy, kiedy lubo nawet związkowym Aktem 14. Maia pod *Targowicą* nastąpionym, Recessa Senatorom, Ministrom, y Posłom od *Seymu Rewolucyinego* czynić zaleciła, a to w przeciągu dwóch Miesięcy pod karą na niepostusznych *incapacitatis Honorum, & muniorum*: rygor ten iednak przeciągała w nadziei: że *Polak* szczyrze zawsze szacuiący Wolność swych Przodków, a na czas tylko obłąkany, powróci się w łono Oyczyzny. Te nadzieie niebyły zawiedzione, a liczne, nietylko Recessa Senatorów, Ministrów, y Posłów, ale y Akcessa do Konfederacyi z wykonaną Przysięgą powolność *Generalney Konfederacyi* nadgrodziły. Lecz gdy niektórych zapęd tak daleko uniosł, że albo gdzie indziey szukaiąc Oyców swoich Rzpltey, albo w zaślepieniu trwaiąc, rozkazów *Generalney Konfederacyi*, dotąd w tym Punkcie niewypełnili. *Konfederacya Generalna* złączonych Oboyga Narodów, wierna załadom swoim, ostatni raz deklaruie, że do uczynienia Recessu od przeszłego Seymu, czas ieszcze dwóch Miesięczny, za Normalny od daty ninieyszego *Uniwersału* oznacza. Niepostuszni zaś temu *Generalney Konfederacyi Oboyga Narodów* wyrokowi, w zamierzonym czasie, nietylko, iakie posiadaią Urzędy, *ipso facto* utracą, ale karom *incapacitatis Honorum & muniorum* podpadać będą. Niemniey ten wyrok rozciąga y na Woyskowych, iakiekolwiek Rangi posiadaiących, którzy pod pretextem Urlopowanych, dotąd płatni od Rzpltey, Przysięgi iey na wierność niewykonali, zalecaiąc im, aby w przeciągu dwóch Miesięcy od daty ninieyszego *Uniwersału*, przysięgę *respective* u swoich Korpusów wykonali, pod utratą Rang swoich. Który Uniwersał po wszystkich Konfederacyach Woiewództw, Ziem, y Powiatów rozesłany, z Ambon ogłoszony, Gazetom Narodowym y Zagranicznym oddany, y drukowany mieć zaleca. Dan w *Grodnie* na Sessyi Konfederacyi Generalney Oboyga Narodów, dnia 16, Miesiąca Listopada, Tysiąc Siedmset Dziewięćdziesiąt Drugiego Roku.

Stanisław Szczęsny Potocki G. A. K. Marszałek K. Kor: Alexander Xże Sapieha K. W. M. K. W. X. Lit: Dyzma Bończa Tomaszewski G. K. K. Sekr: Jan Zarzycki Pieczęci W. y K. G. W. X. L. Sekr:

Z Grodna d. 17. Listop: Na odprawionych w tych dniach Sessyach, Konfederacya Oboyga Narodów, oprócz innych czynności, nakazała Pocztmaystrom wszystkim Przysięgę wierności z obowiązkiem komportowania sobie zdarzonych na Pocztach Pism Buntowniczych. Na takież Pisma y Mowy, szczegulnieyszą baczność Konfederacyom Mieyscowym ponowiła. Dla ulgi Miastu *Warszawie* w Lokacyach Zołnierskich, zaleciła Kommendantom wydanie Ordynansu gotowości do Marszu Reymentowi Szefostwa JP. *Działyńskiego* y Gwardyi Pieszey Lit: Konsystuiącym w *Warszawie*.

Z Bruxelli dnia 4. Listop: Wczora około godziny 11. przed południem, Forpoczty nasze przy *Bosse* zostały attakowane przez *Francuzow*. Podług wszelkiego pozoru, *Francuzi* w zamiarze mieli, albo furażowanie, albo też rekognoskowanie naszego położenia. Pułkownik Reymentu *de Bender* Baron *de Keima* pośpieszył zaraz z Dywizyą Huzarów na pomoc, y tak silnie z boku napadł na *Francuzow*, że wkrótce cofnąć się nazad byli przymuszeni. Zostawili oni 300. zabitych na placu, y 50. Żołnierzy (z iednym z ich Dowódzców) dostało się w niewolą *Austryakow*. Przy *Tournay*, *Francuzi* także z stratą attakowali Forpoczty nasze. Kassę Woienną z *Tournay* do *Ath* przewieziono. Nadgraniczne Mieysca, gdzie żadnego Woyska *Austryackiego* niema, *Francuzi* napadaią y rabuią.

Z Paryża d. 31. Październ: Generał *Custine*, domaga się wzmocnienia od 20,000. Żołnierzy dla zabeśpieczenia sobie Powodzeń tych szczęśliwych, których na Expedycyi swoiey w *Niemczech* doznał. Wielu bezbronnych *Emigrantow* wpadło w ręce iego, wielka liczba innych prosi o przebaczenie, y o łaskawe przyięcie; żąda więc Generał nasz Instrukcyi od *Narodowego Ziazdu*, iak w tey mierze sobie ma postąpić. P. *Merlin* domagał się, ażeby łaskawie z niemi postąpiono, y Excepcyą z Prawa przeciwko *Emigrantom* zapadłego uczyniono. Ale *Ziazd Narodowy* chciał, ażeby mu pierwiey Raport o tym przyniesiono.

Fermentacya między *Ziazdem Narodowym*, y wielką Radą Municypalności *Paryskiey* (która na żadne niezważaiąc dyspozycye, y pomimo wyraźnego zakazu, kontynuuie swe Obrady) lękać się każe wielkiego zamieszania w Kraiu wewnątrz. Odkryto Partye, które obaleniem grożą dzisieyszey *Konstytucyi*. Z tey przyczyny zawczorayssza Sessya była barzo burzliwa. Minister *Roland* czytał List, w którym pewny Obywatel donosi o zmowie słyszaney na swe uszy: „ że trzeba większą ieszcze rozporządzić Rzeź, ani„ żeli była owa pod dniem 2. Września; ale teraz ieszcze nie czas. Musie„ my wywieszać *Brissota*, *Vergniaux*, *Lasource*, y całą Partyą Ministra *Ro„ land*; tylko *Robertspierre* iest naszą głową. „ Powstano zaraz przeciwko obecnemu *Robertspierre*; ten chciał się bronić; ale *Louvet* zabrawszy Głos dla odkrycia publiczney Koniuracyi, rzekł: iż sprzysięgli uczynili Spisek na podanie w pośmiewisko *Narodowy Ziazd*, na zniszczenie onego, y na wystawienie na iego rozwalinach, albo *Dyktatury*, albo *Trybunału*. W oczy powiedział Panu *Robertspierre*, że on iest Hersztem wszystkiego tego; wyrzucał mu nieograniczoną iego Ambicyą, y grube potwarzy, ktore miota na *Ziazd Narodowy*, y na właściwych Patryotów. *Robertspierre* prosił o frysz na usprawiedliwienie się przeciwko zarzutom iemu uczynionym. *Ziad Narodowy* kazał trzem Deputacyom, przynieść iaknayrychley Proiekt do Dekretu przeciwko Buntuiącym y podżegaiącym do Mordów y Rozruchow.

Wieść niezaręczona głosi, że *Pruski* Minister JP. *Lucchesini* przybędzie tu do *Paryża*, dla tentowania imieniem Krola swego Negocyacyi.

Z Paryża dnia 2. Listop: Z *Chambery* piszą, że na *Zieździe Narodowym* tam zebranym, *Sabaudczycy* ogłosili Króla swego *Sardyńskiego* za złożonego z Tronu, gdyż *Naywyższa Moc Udzielna* iest przy Ludu, y że z liczby 200. Parafii, tylko cztery niepozwoliły na Ziednoczenie *Sabaudyi* z *Francyą*.

W Niedzielę była tu w *Paryżu* Uczta Obywatelska, od więcey niż 200. Osob, z przyczyny zabrania *Sabaudyi*. Znayduiący się tu zdawna *Sabaudczy*-

cy, do wycierania kominów, y do dźwigania ciężarów używani, z wielką poufałością na tym Bankiecie ſiedzieli obok Deputowanych Narodowego Ziazdu Francuſkiego.

Generał *Cuſtine* donoſi, że ieżeli *Kellerman* przyſzle mu ieſzcze 20,000. Woyſka, tedy wkrotce on oczyści prawy brzeg *Nad-Reńſki* z *Auſtryaków*, a lewy brzeg z *Haſſów* y *Prusaków*, że za dni 50. (ſkoro wſtęp Moſtu *Moguńckiego* należycie ufortyfikowany zoſtanie) wſzyſtkie Skombinowane Mocarſtwa niewydrą Miaſta *Moguncyi* z Poſſeſſyi Woyſk *Rzpltey Francuſkiey*. „ Forteca ta (pisze on) ieſt tak mocna, iak *Landau*. Nayduie ſię w niey 200. harmat, 400,000. „ kul, y mnóſtwo prochu. Ma ona wiele min, odległe y iże Fortyfikacye iey ſą w dobrym ſta- „ nie, &c. *Zewsząd* ſtaraią ſię uznawać *Rzpltą Francuſką*, żądaią Salwy Gwardyi &c. Mam „ nadzieię, że przy końcu Kampanii, wſzyſcy Despoci *Europeyſcy* od *Rzpltey Francuſkiey* żą- „ dać będą Pokoiu y Protekcyi. „

Z Bruxelli d. 8. Liſtop: Od kilku dni ſłyſzano tu mocną Kanonadę, która zawczora między godziną 11. y 3. była tak potężna, iż za Miaſtem aż ziemia ſię trzęſła, w Mieście zaś wyraźnie wſzędzie ią ſłyſzano. Poczym doszła wiadomość, że Miaſto *Mons* wczora rano przez *Francuzów* zabrane y opanowane zoſtało. Raporta o niepomyslnym tym zdarzeniu nadeſłane, po większey części zgadzaią ſię na Relacyą naſtępuiącą: „ *Francuzi* (którzy od kilku dni z wielką mocą bez uſtanku napaſtowali *Auſtryaków*, y po zaſzłey Potyczce przy *Boſſu*, zabrali Miaſto *St. Ghislain*) pomknęli dopiero ſwoy Oboz na równinie od *Quievrain* do *Binche* dotąd rozciągnięty, daley do *Flamieres*, o milę iednę od Obozu *Auſtryackiego*. Nazaiutrz, to ieſt dnia 5. powſzechny naſtąpił Attak, przy którym z obu ſtron potykano ſię z wielką zawziętością, y *Francuzi*, pomimo wielkiey ich przemocy w liczbie Ludzi y Harmat, kilkakrotnie zoſtali odparci nazad. Ale naoſtatku z pałaszem w ręku rzucili ſię *Francuzi* na potroyną Bateryą położoną na górze nad Miaſta *Mons* wynieſioney (zkąd rzeczone Miaſto z Dział ſtrychować można) opanowali Bateryą, y wezwali Miaſto do poddania ſię, zezwalaiąc dla Garnizonu na wolne ztamtąd do *Luxemburga* wyciągnienie. Po odrzuceniu tey Propozycyi, zaczęli *Francuzi* ſtrzelać z harmat; przy tey Kanonadzie iednak, ile możności, oſzczędzali oni Miaſto. Wieczorem powtóry raz wezwali oni Miaſto do poddania ſię; wezwanie to powtórnie odrzucono. W nocy, harmatny ogień z ſtrony *Francuzów* był niewielki; lecz nazaiutrz przypuścili oni Szturm do wielkiey Bateryi Miaſta (którey pohamować od ſtrzelania niemogli *Francuzi* dotąd) Bateryą zabrali, y po wyciągnieniu Garnizonu *Auſtryackiego* z 2. Batalionow złożonego, Miaſto *Mons*, między godziną 10. y 11. przed południem doſtało ſię w ręce *Francuzów*. Armia *Auſtryacka* cofnęła ſię wſtecz do *Cozignon*, y Kwatera Główna teyże Armii była wczora w *Braine-le-Compte*, y wkrótce tu do *Bruxelli* ieſt ſpodziewana. „

„ Podług wielu Raportów, liczbę zabitych *Francuzów* kładą do 7,000. *Auſtryaków* zaś do 6,000. Zolnierzy. „

„ Podług powieści *Zbiegów*, liczba *Francuzów* wyniosła do 120,000. ludzi; ſtrzelali oni z 80. ſztuk Harmat 36funtowych, Kartaczami do *Auſtryaków*, przez co niezmierną szkodę uczynili. Poczym General *Dumourier* poſłał znaczne Korpus Woyſka *Francuſkiego* ku *Tournay* dla zabrania y tego Miaſta, y wkroczenia potym do *Flandryi* daley. „

Niektóre wiadomości kładą ſtratę obudwu Armii od 15. do 20,000. Zolnierzy zabitych.

Wypis z Liſtu z Bruxelli d. 8. Liſtop: Właśnie teraz dowiaduiemy ſię, że *Francuzi* przez Miaſta *Menin* y *Courtray* do *Flandryi* weſzli.

Wypis z Liſtu z Hagi d. 10. Liſtop: Przez Kuryerów z *Bruxelli* doszła tu wiadomość, że na d. 4. y 5. tego Mieſiąc: *Francuzi* przy *Tournay* y *Mons* z wielką nader w liczbie przemocą attakowali *Auſtryaków*, ale podówczas ieſzcze wſtrzymani zoſtali. Lecz na dniu 6. *Francuzi* z całą ſwoią mocą przyciągnięli, mieli z ſobą 300. harmat, attakowali okopany Oboz *Auſtryacki*, ſtrzelali do niego z 36funtowych, y 24funtowych Dział, wyparowali *Auſtryakow* z ich Okopów, y przymuſili ich do cofnienia ſię aż za Miaſto *Mons*. Poczym *Mons* od *Francuzów* wzięty zoſtał. *Francuzi* ſtracili więcey niż 7,000. zabitych, y *Auſtryacy* ściągaią teraz wſzyſtkie ſwe oddzielne Korpusy do gromady, y co godzina czekamy tu na wiadomość o powtórney Batalii ſpodziewaney. *Generalny Rząd* z *Bruxelli* ſię wyprowadzi, y tu extraordynaryinie wiela *Brabanczyków* y *Francuſkich Emigrantow* przybywa teraz.

Z Genuy d. 20. Paźdz: Król *Sardyński*, we wszystkich swoich Kraiach zaciąga Woysko, y kazał obwieścić po Kraiu niegórzystym, ażeby na danie znaku powszechnego w Dzwon, wszyscy do noszenia Broni zdatni między 16. y 60. lat wieku, na obronę Oyczyzny uzbraiali się. Korpus to, maiące się łączyć z 10,000. *Austryakami* z *Niemiec* iuż przybyłemi, y 20,000. jeszcze spodziewanemi, uczyni rachuiąc z *Austryakami* do 70,000. ludzi.

Doniesienia z Warszawy Dnia 24. Listopada Roku 1792.

Piere Pichaud rodem *Francuz* Fabrykant Materyi Jedwabnych podiąwszy się zakładać Fabrykę Jedwabiów w Dobrach *Celeiowskich* JP. Seweryna *Potockiego* Dziedzicznych w *Lubelskim* Wodztwie leżących, wziął gotowizną *Czerw: Zło*: 80. y Assygnacyą do Krakowa na kupno iedwabiów na *Czerw: Zło*: 40; z temi Pieniędzmi niewiadomo gdzie się podział. Obwieszczasię pomienionego Fabrykanta, ażeby gdzie się znayduie, dał wiedzieć o sobie y na mieysce powrócił. Inaczey będzie iako zły podeyrzany Człowiek ścigany y przytrzymany; za nadgrodą słuszną temu, kto o nim da znać lub go przystawi do *Celeiowa*, czyli do *Kazimierza* w *Lubelskim*, lub do *Warszawy*, z zgłoszeniem się do Rezydencyi JP. Seweryna *Potockiego* na Ulicy *Rymarskiey* Nro 744.

W *Miedzyborzu* przy Granicy *Polskiey* leżącym, od czterech lat założone iest sadzenie drzewków Ogrodowych, teraz do przedania iuż dorosłych. Znayduią się wiśniowe, gruszkowe, Francuskośliwkowe, aprykozowe, y brzoskwiniowe drzewka, a to w naylepszym tak Kraiowym, iako y Zagranicznym gatunku. Na mieyscu spisany Katalog znayduie się, w którym wszystkie gatunki są opisane. Którzyby Drzewka te mieć chcieli, niech się zgłoszą do Pana *Adamiego* w *Miedzyborzu* mieszkaiącego, Listy swoie przesyłaiąc *Franco*.

Pewny dobrego urodzenia, bawiący tu dla swoich Interessów w *Warszawie*, a maiąc chęć do służby u znacznego Dworu, życzy sobieFunkcyi Marszałka, lub Sekretarskiey, lub też Kommissarskiey; ktoby go sobie życzył, niech się zapyta na Ulicy *Swięto-Jańskiey* w Kamienicy pod Nrem 52.

Ur: Mar: *Sokołowska*, pozostała Sierota po usziym Mężu swoim, od lat 13. Kaiet: *Sokołowskim* maiącym lat 43. wzrostu miernego, krępy, włosów czarnych, ospowaty, głosu grubego, oczów czarnych, bywszy Bombardyerem w Korpusie Koru Artyleryi Kor: w Kompanii na tenczas JP. *Falkowskiego* Kapitana; w czasie bytności Nayiaśn: Pana w *Wiśniowcu* z Kommenderówki uciekł. Ktoby o takowym Człeku wiedzieć mogł, niech znać da z miłości bliźniego do Pocztamtu *Kamienieckiego*, o co taż pomieniona Mar: *Sokołowska* doprasza się.

Dziennika Ekonomiczno Handlowego Część XX. wyszła iuż z druku, zaymuie w sobie (1) Ponowienie Ordynacyi Juryzdykcyi Marsz: Kor: względem trzymaiących y naymuiących Karety Dzienne. (2) Targ Krakowski 7. Październ: (3) Bilans Handlu Prowincyi Lit: z Prusami, Kurlandyą, z Moskwą, z Koroną, y innemi Kraiami przez Koronę. (4) Specyfikacyą wszystkich Młynów Warszaw: (5) O negocyacyach na Summy, Zboże y różne rzeczy. Ta Część osobno biorąc, kosztuie Zł: 2. a przez Prenumeratę Zł: 1.——Zbioru Uniwersałów Konfeder: Kor: Część IV. y V. wyszły z druku. Oba te Pisma znayduią się w Drukarni na Ul: Freta za Nowomiey: Bramą idąc na Nowe Miasto Nro 272.

Po zupełnie przewiedzionym Processie y zapadłym w Sądach Urzędu Radzieckiego Miasta Starey War: Dekrecie, ażeby Wierzyciele y Sukcessorowie niegdy Szl: Floryana *Kreybicha* Kupca Warszaw: Prawa y pretensye swe w Kancellaryi Sądu tegoż złożyli y okazali; Obwieszczaią się ciż Sukcessorowie y Wierzyciele, że termin takowego okazania Praw y Pretensyi, tudzież stawienia się w Sądzie ostatecznie y pod upadkiem w pretensyi, iest na d. 5. Mca Grud: w Roku ninieyszym oznaczony.

Sukcessorowie y Wierzyciele, ieżeli którzy znayduią się, Prawa y Pretensye do Maiątku niegdy Anny y Barbary *Schlichting* tu w *Warszawie* zmarłey pozostałego y w Sekwestrze Miasta *S. W.* złożonego, mieć mogący, ażeby w Urzędzie Radziec: tegoż Miasta stawili się, y Prawa swoie okazali, są edyktalnie zapozwani.